

Styremøte i Setesdal Ryfylke Villreinlag

Sted: Bykle Hotell

Bykle, 26.11.18

Tilstede:

Kristian Eiken Olsen, Sondov Bjåen, Knut Nomeland, Øivin Robberstad, Svein Olav Stegarud (sekr.) Kurt Jerstad deltok og i møtet.

Saker

Møte på Haukeliseter 29.11 ang. E134 utbygginga

Sondov deltok på møte den 29.11 og befaring 30.11, på vegne av laget, og refererte fra møtet. Dessverre synes det meste å være bestemt på et tidligere stadium hva gjelder valg av tunnelløsninger. Møtet var allikevel en god gjennomgang der villreininteressene fikk komme med sine innspill. De frammøtte var klare i sin anbefaling om at en lang tunnel må prioriteres for å ivareta villreinhensyn, alternativt en sammenhengende men kortere tunnel mellom Haukeliseter og Dyreskar. Naturrestaurering v/Kjetil Flydal tar innspillene med seg i sin rapport til Vegvesenet fra møtet. Planlagt utbygging er først i 2029. Kanskje kan vi håpe at planene kan endres til det bedre for villreinen på et seinere stadium? Laget vil følge prosessen videre.

NVE - Vilkårrevisjoner

Kraftkonsesjonene i området vårt er oppe til revisjon. Dessverre til ulike tidspunkter. Villreinforvaltninga med villreinnemnda i spissen, har forsøkt å overbevise NVE om viktigheten av å se disse konsesjonene i sammenheng, da det er den samla effekten som er viktig ift villrein. Det gir mindre mening å vurdere effekten fra hvert inngrep isolert. Dessverre så står NVE fast på at de må vurderes hver for seg. Det fører dessverre til at det er lite om villrein i revisjonspåleggene. Vi i laget håper at RenRein rapporten, og slutføring av GPS merkeprosjektet (fra NINA) vil komme med klare anbefalinger som er godt dokumentert, og at dette kan bli et nytt sterkt virkemiddel. Så får vi håpe at den rapporten kommer i tide til å få innvirkning på de revisjonsprosessene som er aktuelle.

Verdiskapingsprosjektet

Øivin er med i gruppa som jobber med sti- og løypeplaner i Bykle. Han informerte om status for arbeidet. Den innledende fasen er over og erfaringene vil videreføres inn i andre kommuner når de nå skal utarbeide sine respektive planer. Foreløpige rapporter fra gruppa og prosjektet for øvrig kan leses på: nasjonalparkstyre.no/svr/Planer-og-publikasjoner/Villreinjfellet-som-verdiskapar/

Bestandsplan

Hovedtema på møtet var den nye 5-årige Bestandsplanen som skal vedtas på årsmøtet til våren. En plan for arbeidet ble diskutert. Aktuelle tema har blitt diskutert gjennom året, og igjen på dette møtet. Forvaltninga er godt i rute, og det er ikke behov for så store endringer. Følgende tema ble diskutert:

- Hovedmålsettinger

Hovedmålsettingene vil ligne de som ligger i nåværende plan. De er nokså "runde" i formuleringene. Det ble diskutert om de kan konkretiseres mer for å gi oss mer konkrete mål å sikte mot. Kan måltall for kondisjon og kalvetilvekst konkretiseres? Skal

målet for storbukkkandelen være opp mot 25%, 25%, eller 20%? Dette ble diskutert men ikke konkludert.

Det ligger an til en økning i målsetting for sørområdet, fra 1500 til 2000 dyr. Dette er naturlig da det fortsatt er rom for økning i arealbruk, og kvalitetsparameterne er meget gode.

- Sonering

Dette tema har tidvis vært oppe til diskusjon tidligere. Spesielt randområder i nord har ytret ønske om å kunne bytte ut noen av "smådyrkategoriene" med flere fridyrkort, fordi mange vald kun har bukkeflokker med i all hovedsak voksen bukk i sine områder.

Utfordringen med å tildele flere fridyr i slike områder er at tildelingen av fridyrkort da må reduseres i andre områder av heia. Det er ikke ønskelig. Målsettingen om en høy storbukkkandel sikrer økt arealbruk og mer dyr i randområdene, og skal opprettholdes. En annen utfordring med en eventuell økt tildeling av fridyrkort i randområder vil være at andelen voksen bukk i disse områdene da kan bli redusert og føre til mindre arealbruk av reinen, i strid med lagets målsettinger.

Styret ønsker at villreinområdet ikke skal soneres ytterligere, men videreføres slik det er i dag der det kun er et skille mellom nord- og sørområdet.

- Kategorifordeling

I årets avskytingsplan ble kategorien simle/ungdyr kort redusert fra å utgjøre 14% av kortene, ned til 7%. Samtidig ble andel kort for frie dyr økt fra 5 til 7%. En ønsket med dette å spare flere yngre bukker for å sikre god rekruttering av voksen bukk. Og tilgodese et ønske fra jegerne med en liten økning i fridyrkortene. Det ble diskutert om dette bør videreføres, og eventuelt fjerne simle/ungdyrkortene helt, erstattet med bl.a. flere simlekort. Styret landet på å videreføre årets endring i et par år til, for å se den videre effekten av endringen, før en eventuelt bestemmer å fjerne simle/ungdyrkortene helt.

- Kvoteutdeling og fellingsprosent

Det ble diskutert om det er nødvendig å opprettholde dagens høye kvoter, når fellingsprosenten allikevel holder seg så lav. Hva vil skje med fellingstallet dersom tildelingene f.eks halveres? Det er som oftest slik i villreinforvaltningen at økte kvoter gir økt felling. Dette er også erfaringen i Setesdal Ryfylke, selv om bildet er nyansert. Nå er situasjonen slik at det er så mange kort i omløp, at mangel på kort (med unntak av fridyrkort) i liten grad er en begrensende faktor for felling under jakt.

Styret er noe delt i synet på om kvota bør opprettholdes eller reduseres. Trolig vil den opprettholdes på dagens nivå.

- Telling - Kondisjonsparametre

Det har vært mye fokus på bestandstall, slik det er i alle villreinområder. Hvor mange villrein har vi og hva er et fornuftig dyretall i forhold til bæreevne? Dette har alltid vært spørsmål som har opptatt både villreinforvaltninga, rettighetshavere og jegere. Det viser seg imidlertid at det er vanskelig å få til gode nok tellinger (kalve- og strukturteiling) til å kunne fastslå et pålitelig estimat for totalbestand. Årsaken er i hovedsak den vanskelige topografien i vårt område.

På bakgrunn av dette så ble det diskutert om vi bør legge mindre vekt på totalantallet, og større vekt på kvalitetsparametrene kalveandel, kjevelengder og evt. kalvevekter. Disse målingene gir trolig en riktigere indikasjon på bestandens kondisjon (ift bæreevne), enn

et anslag om totalbestand. Det viktigste er å få best mulig data om dyrenes kondisjon, fremfor å finne ut hvor mange de er, når det viser seg å være så vanskelig å telle de. I forslag til ny miljøkvalitetsnorm for villrein så er et av forslagene å bruke vekt av simlekalv som et fast målekriterie for alle villreinområder. Sekretær luftet om det kunne være en tanke å være i forkant med dette, og muligens bruke ressurser på å få veid en stor andel av simlekalvene? (f.eks ta midler fra tellingene).

Styret var åpne for å vurdere dette, og åpne for å vurdere å legge mer vekt på kvalitetsparameterne under utarbeiding av avskytingsplaner.

I bestandsplanen vil vi lage klare kriterier for bestandsvurdering etter kvalitetsparametere for å sikre at den blir faktabasert. De må vurderes som gjennomsnitt over flere år. Inndelingene i miljøkvalitetsnormen kan være en aktuell skala å bruke.

- Vintertelling

Vintertelling har vært forsøkt en gang tidligere. Konklusjonen dengang var at det ikke var vellykket. I "nyere" tid har det vært diskutert i styret om vintertellinger er aktuelt, og en har igjen konkludert med at det ikke er aktuelt pga den utfordrende topografien. Det er stor sjanse for stor ressursbruk og et usikkert resultat. Pga at de andre tellingene vi har hatt ikke har vært egna for beregning av totalbestand så ble dette tatt opp igjen nå. Kan det være grunnlag for å forsøke en gang til, å utrede kostnad og hvordan en ser for seg at en slik telling kan gjennomføres? Den bør fortrinnsvis gjøres i Desember / Januar mens flokkene fremdeles er samla. Styret diskuterte saken, med fordeler og ulemper. Det ble bestemt at leder Kristian kan se nærmere på kostnad og gjennomføring, som styret igjen vil ta stilling til når et forslag foreligger. Finansiering må også på plass.

- Beiting av sau i konkurranse med villrein

Et styremedlem har uttrykt sitt standpunkt på lagets facebookside om hvordan høy tetthet av beitende sau kan redusere et områdes verdi som villreinareal, og at dette er uheldig. Det ble reist spørsmål om det er lagets standpunkt? Leder Kristian slo fast at laget ikke har en uttalt strategi hva gjelder beitende sau og villrein. Fra lagets side så vil nok anbefalingen være en fornuftig tetthet av sau, som gir rom for både sauebeiting og tilstedeværelse av villrein. Sau i heia har lange tradisjoner og er stedvis viktig for det lokale næringsgrunnlaget. Reguleringen av sau på sine områder er grunneiers domene, og er slik sett ikke en sak for villreinlaget.

Det ble også enighet om at styremedlemmer bør bruke sine private facebook kontoer til å fronte sine egne syn på saker. Når styremedlemmer skriver på lagets side, så kan det lett oppfattes som at det er lagets syn som kringkastes.

Andre kommentarer:

Sondov var opptatt av at forvaltninga vår må være langsiktig og forutsigbar. Endringer bør derfor være vel overveid og kommer gradvis.

Kristian Steine påpekte at det synes å være et "sort hull" i villreinforvaltninga, hva gjelder bestandstall ,gjeldende i flere villreinområder. Forsker Olav Strand bekrefter det samme (på et nylig villreinmøte i Bykle). De nærmeste eksemplene er Austheia og Hardangervidda der det begge steder er gjort en brå nedjustering av bestandstall i seinere tid. Det har vist seg at bestandstallet var overvurdert, uten noen forklaring på hvor de manglende dyrene ble av. Kristian mener at vi må være obs på at det samme kan

skje hos oss, vi må ikke ta beregningene vi har "for gitt". På bakgrunn av det ønsker Suldal en nedjustering i kvotetildeling.

Sekr.